

Sygn. akt III Ca 929/20

POSTANOWIENIE

Dnia 2 listopada 2021 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący – Sędzia Sądu Okręgowego: Leszek Dąbek

po rozpoznaniu w dniu 2 listopada 2021 r. w Gliwicach na posiedzeniu niejawnym sprawy z wniosku I. K.

z udziałem Z. P., J. R., M. O., J. Ł.

o stwierdzenie nabycia spadku po L. P.

na skutek apelacji wnioskodawczyni I. K. oraz uczestniczki postępowania J. Ł.

od postanowienia Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim

z dnia 18 lutego 2020r., sygn. akt I Ns 660/19

postanawia:

- 1. umorzyć postępowanie apelacyjne w części wywołanej apelacją uczestniczki postępowania J. Ł. i nie obciążać jej w tej części kosztami postępowania apelacyjnego;**
- 2. oddalić apelację wnioskodawczyni I. K. i nie obciążać jej w tej części kosztami postępowania apelacyjnego.**

SSO Leszek Dąbek

Sygn. akt III Ca 929/20

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni I. K. wniosła o stwierdzenie nabycia spadku po swoim bracie L. P., zmarłym 3 07 2019r. w W. i tamże ostatnio zamieszkałym.

Uzasadniając wniosek twierdziła, że jego ustawowymi spadkobiercami są osoby wskazane we wniosku.

W toku postępowania **wnioskodawczyni na rozprawie w dniu 3 12 2019r.** zmodyfikowała wniosek wnosząc o stwierdzenie nabycia spadku na podstawie testamentu na rzecz J. Ł. (poprzednio S.), po czym na rozprawie w dniu 12 02 2020r. podtrzymała to stanowisko (k. 22 i 42 akt).

Uczestnicy postępowania: J. Ł. i M. O. poparli wniosek, a **uczestnicy postępowania Z. P. i J. R.** zakwestionowali prawdziwości testamentu.

Uczestniczka postępowania J. Ł. złożyła oświadczenie

o przyjęciu spadku na podstawie testament.

Sąd Rejonowy w Wodzisławiu Śląskim w postanowieniu z dnia 18 02 2020r. stwierdził, że spadek po L. P. zmarłym w dniu 3 07 2019r. ostatnio zamieszkałym w W. na podstawie testamentu własnoręcznego spadkodawcy otwartego i ogłoszonego w Sądzie Rejonowym w Wodzisławiu Śląskim w dniu 2019r. (w sprawie zarejestrowanej pod sygnaturą akt I Ns 660/10) nabyła J. Ł. córka B. w całości, po czym w prawomocnym postanowieniu z dnia 7 04

2020r. sprostował oczywistą niedokładność tego postanowienia dodając w jego sentencji po słowie „całości” słowa „z dobrodziejstwem inwentarza”.

W ustalonym stanie faktycznym w motywach orzeczenia przywołał regulacje:

art. 922 § 1 k.c. art. 926 § 1 i 2 k.c. Stwierdził, że w realiach sprawy przedmioty majątkowe wymienione w testamencie wyczerpują praktycznie spadek po zmarłym. Ocenił, że przy sporządzeniu testamentu dochowano formy testamentu własnoręcznego przewidzianego w regulacji art. 949 § 1 k.c. Wskazał, że jakkolwiek nie zamieszczenie w nim daty jego sporządzenia, to nie występują jednak wątpliwości, co do spadkodawcy, do sporządzenia testamentu, ani co do jego treści.

Uczestnicy postępowania, którzy pierwotnie negowali ważność testamentu

nie wykazali zasadności swoich zarzutów, więcej de facto nawet ich nie uzasadnili (nie zgłaszali żadnych wniosków dowodowych i nie sformułowali merytorycznych zarzutów). W konkluzji uznał, że doszło do skutecznego powołania J. Ł. do spadku po L. P., co znajduje odzwierciedlenie w sentencji zaskarżonego postanowienia.

Orzeczenie zaskarżyli **wnioskodawczyni I. K. i uczestniczka postępowania J. Ł.**

Wnioskodawczyni I. K. nie zgadzała się z zaskarżonym orzeczeniem, podnosząc, że przez okres dwóch i pół roku odwiedzała spadkodawcę codziennie lub co drugi dzień. Robiła mu zakupy, dostarczała jedzenie, sprzątała

i prała. Były to trudne wizyty, gdyż był on codziennie pod wpływem alkoholu. Nie wychodził on z domu przez okres dwóch lat i nie radził sobie, był bardzo samotny i nieszczęśliwy. Namawiała go na leczenie odwykowe, ale nie odnosiło to skutku. Kilkakrotnie były interwencje policji, straży pożarnej i pogotowia ratunkowego i spadkodawca odmawiał leczenia i pomocy. Mieszkanie otrzymał on

w darowiźnie po matce K. P., lecz było ono wykupione za pieniądze pochodzące z książeczki (...) założonej przez nią i jej męża o czym wiedziało rodzeństwo. Od śmierci brata ponosi koszty utrzymania mieszkania. Ponadto podnosiła, że spadkodawca był osobą uzależnioną, robił awantury i sporządził testament „w czasie pijackiego ciągu, żeby rodzeństwu zrobić na złość”. „Rok przed śmiercią brata w rozmowie z siostrą M. powiedziała, że nie widzi innej możliwości jak założenie sprawy do Sądu o ubezwłasnowolnienie brata, jednak siostra nie podjęła tego tematu”.

Po wydaniu postanowienia uczestniczka postępowania **J. Ł. cofnęła apelację.**

Stosownie do regulacji art. 391 § 2 k.p.c. w przypadku cofnięcia apelacji sąd drugiej instancji zobowiązany jest umorzyć postępowanie apelacyjne i orzec o kosztach jak przy cofnięciu pozwu.

Stanowczość powyższej regulacji spowodowała, iż zarówno w judykaturze jak i doktrynie prawa ukształtował się niemal powszechnie akceptowany pogląd, że **cofnięcie apelacji nie podlega kontroli sądu** (np. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 29 05 2000r. III CZP 6/00; „Kodeks postępowania cywilnego Komentarz” Tadeusz Ereciński, Jacek Gudowski, Maria Jędrzejewska” tom 2 str. 167, Wydawnictwo Prawnicze „LexisNexis” Warszawa 2006r.).

W konsekwencji tego cofnięcia przez uczestnika postępowania apelacji od postanowienia Sądu Rejonowego z dnia z 18 02 2020r. wiąże Sąd odwoławczy

i z mocy przywołanej regulacji prawnej postępowanie apelacyjne w części wywołanej tą apelacją należało umorzyć.

Podsumowując postępowanie apelacyjne w części wywołanej apelacją uczestniczki postępowania J. Ł. umorzono w oparciu o regulację art. 391 § 2 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c.

Rozpoznając apelację wnioskodawczyni, Sąd Okręgowy ustalił

i zważył, co następuje :

Sąd pierwszej instancji trafnie zakwalifikował wniosek, a następnie prawidłowo rozpoznał sprawę.

Ustalenia faktyczne składające się na podstawę faktyczną orzeczenia mają podstawę w informacjach zawartych w przywołanych w uzasadnieniu zaskarżonych orzeczeniach wiarygodnych źródłach dowodowych i co należy podkreślić nie były one kwestionowane w apelacji wnioskodawczyni.

Z tych też względów Sąd odwoławczy z przyjął za własne ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji.

Dokonana przez Sąd Rejonowy ocena prawna ustalonego stanu faktycznego jest także prawidłowa i Sąd odwoławczy ją podziela oraz przyjmuje

za własną

L. P. zmarł 3 07 2019r. i z mocy art. 922 § 1 k.c. z chwilą jego śmierci przynależne mu prawa i obowiązki majątkowe przeszły na jego spadkobierców (art. 925 k.c. w związku z art. 924 k.c.).

Swoją ostatnią wolę ujawnił on w testamencie własnoręcznym (stypizowanym w regulacji art. 949 § 1 k.c.), który został opatrzony podpisem testatora.

Jest to dokument prywatny i stosownie do regulacji art. 235 k.p.c. korzysta on z domniemania autentyczności oraz domniemania, że zmarły złożył zawarte w nim oświadczenie.

Domniemania te nie zostały skutecznie podważone w toku postępowania.

W toku postępowania w żaden sposób nie wykazano, żeby zawarte w testamencie oświadczenia nie zostały złożone przez testatora swobodnie, w pełni świadomie oraz z pełnym rozeznaniem i podnoszone w tej kwestii przez skarżącą zarzuty są bezzasadne.

Gdyby bowiem nawet przyjąć za wnioskodawczynią, że spadkodawca nadużywał alkoholu, to z samo w sobie nie świadczy o tym, że w chwili sprzedania testamentu znajdował się on w stanie wyłączającym świadome i swobodne testowanie.

Wprost przeciwnie, szczegółowość dokonanych rozporządzeń, ich korelacja ze stosunkami rodzinnymi panującymi w jego rodzinie (wskazywanym

w apelacji przez skarżącą występującym pomiędzy nimi konfliktem, związanym

z okolicznościami pozyskania przez niego własności mieszkaniem), czytelna

i równa postać jego pisma oraz logiczność naniesionych w nim poprawek, świadczą o tym, że sporządzając testament działał on w pełni świadomie i z należyтым rozeznaniem skutków swego zachowania.

Słusznie również Sąd Rejonowy ocenił, że brak zamieszczenia w testamencie daty jego sporządzenia - z podanych w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia przyczyn - nie podważa jego ważności, a jego treść pozwala w sposób jednoznaczny ustalić wolę testatora (odpowiednio art. 949 § 2 k.c. oraz art. 961 k.c. i art. 963 k.c.).

Testament ten jest zatem ważny i Sąd Rejonowy słusznie przyjął, że dziedziczenie po L. P. następuje w oparciu o testamentowe powołanie do spadku (stosownie do regulacji art. 926 § 1 k.c. wyprzedza ono powołanie

do spadku z ustawy).

Jego mocą skuteczne powołał ona do całości spadku uczestniczkę postępowania J. Ł., która przyjęła spadek z dobrodziejstwem inwentarza.

Znalazło to prawidłowe odzwierciedlenie w zaskarżonym postanowieniu (w jego postaci ostatecznie skonkretyzowanej w postanowieniu z dnia 7 04 2020r.), wobec czego apelacja jest bezzasadna w rozumieniu art. 385 k.p.c.

w związku z art. 13 § 2 k.p.c., a to z mocy zawartej w nim regulacji prowadziło

do jej oddalenia.

Reasumując zaskarżone postanowienie jest prawidłowe i dlatego apelację wnioskodawczyni jako bezzasadną oddalono przy zastosowaniu regulacji art. 385 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono w oparciu o regulację art. 102 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c., biorąc pod uwagę wątpliwy charakter sprawy.

SSO Leszek Dąbek